

JOLÁTHY ATTILA
Óbudai Pincegaléria

„Az értelem és képzelet tényezőit használom fel.
Konkrét formát igyekszem adni az absztraktnak.”

Juan Gris

Walt Whitman:

Fuss ki örökre, képzeletem yachtja

Szedd föl gyorsan a horgonyt!

Föl a fő- és az orrvitorlát, — előre,

Ó, fehértörzsű kis naszád, siess most valóban a mély vizeken,

(Ezt az utat nem nevezem végső útunknak,

*Ez csak indulás és belépés a legigazabb-ba, a legjobb-ba, a
legérettebb-be;)*

Hagyd el, hagyd el a szilárd földet — ne térj vissza a parthoz sohasem,

Légy vakmerő, föl most a végtelen, szabad, kanyargós útra,

*Félre a már kipróbált kikötőket, tengereket, horgonyláncokat,
sűrűségeket, gravitációt,*

Fuss ki örökre, képzeletem yachtja!

(Keszthelyi Zoltán fordítása)

JOLÁTHY ATTILA
KIÁLLITÁSA
az ÓBUDAI PINCEGALÉRIÁBAN

1982. május 13 — június 6-ig

Feltehetően kínos kudarcra vár az az igyekezet, mely Joláthy Attila újabb munkáit a megszokott művészettörténeti skatulyák egyikébe próbálná belegyömöszölni. Több, mint rossz beidegződés, amikor egy művészeti jelenséget mindenáron véglegesen „megnevezni”, fogalmilag birtokolni akarunk – ezzel helyettesítve a fáradságosabb utat, mely maga is alkotóan, a lélek legbelső indíttatásához hasonló természetességgel és „körülményességgel” törekszik egy-egy érzésben, gondolatban, asszociációban megragadni az élő művet. Lehet, hogy mindez mérhetetlenül szubjektív következtetésekre vezet – ám sajátos szempontjai szerint éppúgy egyike a lehetséges és hiteles megközelítéseknek, mint maga a kiindulópontjául szolgáló művészet: nem kíván egyszer s mindenkorra kulcsot adni senki kezébe.

De többnyire még előzményeket és analógiákat keresünk (és találunk) ahelyett, hogy „szókincsünk” megreformálásának kínálkozó lehetőségeként fognánk fel egy-egy életmű látszólag váratlan, „sohanemlátott” fordulatát.

Joláthy Attila művészetéből a közelmúltban eltűntek a sík formák: újabb képein különös, geometrikus-steril formációk lebegnek a térben, de igen szokatlan módon: szinte fizikailag érezzük az alakzatok súlyát és méreteit: valamilyen nehezen meghatározható, de kétségkívül ijesztő fajsúlyú elem alkotja őket; a rendhagyó perspektíva pedig a hatalmas arányokat hitelesíti. Bizonyára a technikai civilizáció magas fokán születtek: elemi formákból épített szerkezetük egyszerre szigorúan logikus és áttekinthető s rafináltan bonyolult munka.

Könnyű lenne a technika igézetében született, a technika apoteózisát hirdető, simulékony neokonstruktivizmusnak elkönyvelni ezt a művészetet, pedig lényegében mond ellent a technokrácia ideológiájának. A komputerek és programok hívőinek szektája, az automatizációtól megváltását remélő vakbuzgók új, rideg mítoszt teremtettek: a racionalizáció és a „bekövetkező események” tervezésének sajátos fantáziájú világát. Ha térben lebegő formáit láthatóan a 20. század végének épületei, szerkezetei és űrobjektumai inspirálták is, Joláthy Attila a technika mítoszával valami egészen mást szegez szembe: *a kaland izgalmát*. Azt az izgalmat, mely a szívünkhöz közel álló sci-fikben is sokkal inkább ered egyféle közös, misztikus emberi, ha úgy tetszik: nosztalgikus elvágódás-érzésből, mint az agyfűrt és elkápráztató technikai és tudományos ötletekből.

Nenez valóságosabb fikciót elképzelni Joláthy Attila kompozíciójánál, hiszen belső szükségéből teremti meg újra és újra azt a lelkiállapotot, mely – túl az „eljáráson”, a „technikán” – esztétikává lesz: egyszerre súlyos és lebegő térformációk hordozta formává; elgondolkodtató programot: a civilizáció kultúrává humanizálását hirdetve.

(Andrási Gábor)

A kiállítást rendezte: Andrási Gábor
F.k.: Dr. Merényi Judit

Sportpropaganda